

ADD dag 2009 presentatie derk birnie executieve functies voor website

ADHD Behandelcentrum/www.adhdbehandelcentrum.nl

Executieve Functies (EFs)

- *Het stoppen van gedrag (inhibitie)*
- *Het kunnen veranderen van gedrag (cognitieve flexibiliteit)*
- *Het tijdelijk onthouden van informatie tijdens het uitvoeren van een opdracht (werkgeheugen)*
- *Het kunnen bedenken van allerlei strategieën (fluency)*
- *Het kunnen plannen van gedrag*

EXECUTIEVE FUNCTIES:

- **non-verbale werkgeheugen**
- **verbale werkgeheugen**
- **zelfregulatie emotie/motivatie**
- **creatief gebruiken ervaringen**
- **Problemen met volhouden doelgericht gedrag**

Volgens Barkley bepaalt het individu met deze executieve functies het doel van zijn handelingen, schakelt hij afleidende factoren uit, plant hij de volgorde van handelingen, voert hij de taken uit die daarvoor nodig zijn stap voor stap uit en controleert hij het effect, waarbij hij ook rekening houdt met mogelijke toekomstige effecten. Hij reguleert er de emoties, motivatie en alertheid mee en laat ervaringen uit het verleden meespelen bij de verwachtingen over en beslissingen voor de toekomst.

Executieve functies in prefrontale cortex

- Actie moduleren
- Zelfcontrole
- Concentratie
- Emotie/motivatie
- Geheugen

Neurotransmitters = noradrenaline en dopamine

Wat is ADHD?

“ ADHD is een stoornis van de zelfregulatie van gedrag, en is sterk afhankelijk van de behoeftes en eisen welke in een bepaalde situatie bestaan“

Wat is er mis bij kinderen met ADHD i ?

- 1. Aandacht**
- 2. Inhibitie**
- 3. Arousal regulatie**
- 4. Reinforcement /Motivatie**

Het werkgeheugen (EF)

Aandachtsproblemen van mensen met ADD hangen sterk samen met chronische ineffectiviteit van het werkgeheugen (T.E.Bown,2004)

Over de aard en werking van het werkgeheugen is het volgende bekend:

- Werkgeheugen heeft beperkte capaciteit;
- Effectieve capaciteit verschilt per persoon
- Aandachtsproblemen bij ADD hangen sterk samen met een chronische ineffectiviteit van het WG (niet geluisterd of niet opgeslagen in WG).

ADHD-C kinderen functioneren extravert en worden meer afgewezen
ADHD-I kinderen functioneren introvert (passiever, meer teruggetrokken) en worden meer genegeerd.

Resultaten Carlson & Mann (2002)

De hoge TCT(traag cognitief werktempo)-kinderen kenmerken zich door:

- **minder externaliserende problemen**
- **hogere niveaus van angst en depressie**
- **meer teruggetrokken gedrag**
- **meer sociaal dysfunctioneren**
- **meer ongelukkig voelen**